8. Arddodiaid

Pwrpas arddodiaid yw dangos y berthynas rhwng gair ac enw/rhagenw.

Dyma'r arddodiaid fwyaf cyffredin:

am ar at gan

heb i o dan

dros trwy wrth hyd

Os yw'r arddodiaid yn rhedadwy, gallant roi gwybodaeth i ni am y person/peth y maent yn cyfeirio atynt.
e.e. *yr arddodiaid 'amdanaf fi', gwyddwn ei fod yn cyfeirio at y person cyntaf sef fi.*

Pwysig—pan mae arddodiad yn rhedeg, rhaid defnyddio'r ffurfiau priodol

Ar

arnaf fi	**arnom ni**
arnat ti	**arnoch chi**
arno ef/arni hi	**arnynt hwy**

Mae'n bwysig ein bod yn defnyddio arddodiaid arbennig ar ôl rhai berfenwau neu gall effeithio ar eu hystyr.
Dyma rai berfenwau sydd ag arddodiaid arbennig yn eu dilyn.

adrodd am/wrth	credu yn/am	dianc rhag	gweddio ar/am/dros	rhyfeddu at
anghofio am	cyd-weld â	disgwyl am/i	gweiddi ar/am	siarad â/am
amddiffyn rhag	cyfarfod â	dweud wrth/am	gwrando ar/am	sôn wrth/am
anelu at	cyffwrdd â	dylanwadu ar	hiraethu am	sylwi ar
anfon at/i	cyhuddo o	dysgu i/am	llwyddo i	synnu at
apelio at/ar	cynnig i/am	estyn at/	maddau i	talu i/am
atal rhag	cytuno â	ffarwelio â	mynd at/i	ufuddhau i
ateb dros	chwerthin am	gadael i	peidio â	ychwanegu at
bodloni ar/i	chwilio am/i	gafael yn/mewn	pwyso ar	ymdrin â
caniatau i	dangos i/sut	gofalu am	rhedeg at/ar	ymladd â/dros
clywed am/gan	dial ar	gofyn i/am	rhoi i/am	ymosod ar
cofio am		gwahardd rhag		ysgrifennu at/i

Cofiwch: Nid oes angen arddodiad yn dilyn y ferf *sylweddoli*.

(Arddodiaid–parhad)

Rhedeg yr Arddodiaid

Pan mae rhagenw yn dilyn arddodiad mae angen rhedeg yr arddodiad hwnnw.

	am	**ar**
(Pan mae ffurf ffurfiol gyfarwydd i rediad yr arddodiad, mae wedi cael ei ddangos mewn ysgrfen italig.)	amdana*(f)* i amdanat ti amdano *ef*/fe amdani hi amdanon ni amdanoch chi amdanon nhw	arna*(f)* fi arnat ti arno *ef*/fe arni hi arnon ni arnoch chi arnon nhw
at	**gan**	**heb**
ataf i atat ti ato *ef*/fe ati hi aton ni atoch chi aton nhw	*gennyf i*/gen i *gennyt ti*/gen ti ganddo *ef*/fe ganddi hi *gennym ni*/gynnon ni *gennych chi*/gynnoch chi ganddyn nhw	hebddo i hebddot ti hebddo *ef*/fe hebddi hi hebddon ni hebddoch chi hebddyn nhw
i	**o**	**dan**
i mi/fi i ti iddo *ef*/hi iddi hi i ni i chi iddyn nhw	ohono*(f)* i ohonot ti ohono *ef*/fe ohoni hi ohonon ni ohonoch chi ohonyn nhw	dana*(f)* i danat ti dano *ef*/fe dani hi danon ni danoch chi danyn nhw
tros/dros	**trwy**	**wrth**
trosof fi/drosto i *trosot ti*/drostot ti *trosto ef*/drosto fe *trosti hi*/drosti hi *trosom ni*/droston ni *trosoch chi*/drostoch chi *trostyn nhw*/drostoch chi	*trwof i*/trwyddo i trwyddot ti trwyddo fe trwyddo hi *trwom ni*/trwyddon ni *trwoch chi*/trwyddoch chi trwyddyn nhw	wrthyf i/wrtho i wrthot ti/wrthyt ti wrtho ef/fe wrthi hi wrthon ni wrthoch chi wrthyn nhw
rhwng	**yn**	**rhag**
rhyngo*(f)* i rhyngot ti rhyngddo *ef*/fe rhyngddi hi rhyngon ni rhyngoch chi rhyngddyn nhw	yno*(f)* i ynot ti ynddo *ef*/fe ynddi hi ynon ni ynoch chi ynddyn nhw	rhagddo i rhagddot ti rhagddo *ef*/fe rhagddi hi rhagddon ni rhagddoch chi rhagddyn nhw